ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพยาบาลในโรงพยาบาลรัฐบาล กรณีศึกษาจังหวัดภูเก็ต

Factors Affecting the Work Efficiency of Nurses in Public Hospitals : A Case Study in Phuket

ธนาภร กลมกล่อม*
Thanaporn Klomklorm
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ, ประเทศไทย
Master of Business Administration Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi, Thailand
ลัดดาวัลย์ สำราญ**
Laddawan Someran
สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ, ประเทศไทย
Business Administration (Management) Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi, Thailand
E-mail: 262390322004-st@rmutsb.ac.th

Received: April 26, 2022
Revise: August 08, 2022
Accepted: August 10, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (๑) เพื่อศึกษาปัจจัยลักษณะงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพยาบาลโรงพยาบาลของรัฐในจังหวัดภูเก็ต (๒) เพื่อศึกษาปัจจัยคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพยาบาลโรงพยาบาลของรัฐในจังหวัดภูเก็ต และ (๓) เพื่อศึกษาปัจจัยความผูกพันต่อองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพยาบาลโรงพยาบาลของรัฐในจังหวัดภูเก็ต ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นพยาบาลในโรงพยาบาลของรัฐบาลในจังหวัดภูเก็ต จำนวน ๒๘๙ ราย โดยใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยลักษณะงาน ปัจจัยคุณภาพชีวิตในการทำงาน ปัจจัยความผูกพันต่อองค์กร และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพยาบาลโรงพยาบาลของรัฐในจังหวัดภูเก็ตอยู่ในระดับมาก ผลการทดสอบสมมุติฐานปัจจัยลักษณะงานจำนวน ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านเอกลักษณ์ของงาน ด้านความเป็นอิสระในการทำงานและด้านผลสะท้อนของงาน ส่วนปัจจัยคุณภาพชีวิตในการทำงานจำนวน ๔ ด้าน ได้แก่

* นางสาวธนาภร กลมกล่อม Miss Thanaporn Klomklorm

** ผศ.ดร.ลัดดาวัลย์ สำราญ Asst.Prof.Dr.Laddawan Someran ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ Thesis advisor

ด้านผลตอบแทนที่เพียงพอและเป็นธรรม ด้านการมีส่วนร่วมและเป็นที่ยอมรับทางสังคม ด้านความสมดุลในการทำงานและชีวิตส่วนตัว และด้านงานที่เป็นประโยชน์ต่อ และปัจจัยความผูกพันต่อองค์กรจำนวน ๒ ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้สึกและด้านบรรทัดฐาน ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพยาบาลฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

คำสำคัญ : ปัจจัย; ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน; พยาบาล; โรงพยาบาลรัฐบาล; จังหวัดภูเก็ต

Abstract

The objectives of the research were to investigate as follows. (1) the job characteristics factors affect the work efficiency of nurses in public hospitals in Phuket. (2) Quality of work- life factors affecting the work efficiency of nurses in public hospitals in Phuket. (3) Organizational commitment factors affect nurses' work efficiency in public hospitals in Phuket. A questionnaire was used as a research instrument for data collection from the sample of 289 nurses in public hospitals in Phuket. Multistage sampling was used to select the sample. Statistics used for data analysis were mean, standard deviation and multiple regression analysis. The significant findings indicated the level of opinions about job characteristics, quality of work-life, organizational commitment and work efficiency of nurses in public hospitals in Phuket was highly appreciated. The results of the hypothesis testing revealed three job characteristics factors in the issues of job identity, autonomy and reflection of work. Meanwhile, four qualities of work-life factors in the issues of adequate and fair compensation, participation and social recognition, work-life balance, and work contribution. In addition, two organizational commitment factors in the issues of affective commitment and normative commitment affected the work efficiency of nurses in public hospitals in Phuket with a statistical significance level of .05.

Keywords: Factors; Work efficiency; Nurses; Public Hospitals; Phuket Province

บทนำ

สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือเชื้อไวรัสโควิด ๑๙ ทั่วโลกนั้นทำให้มีผู้ติดเชื้อสะสม ๑๐๐,๘๒๓,๓๑๐ คน และมีผู้เสียชีวิต ๒,๑๖๖,๙๔๐ คน[๑] ในขณะที่สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด ๑๙ ในประเทศไทยนั้น มีผู้ติดเชื้อสะสม ๒๖,๐๗๓ คน และมีผู้เสียชีวิต ๘๔ คน นอกจากนี้สถานการณ์โรคโควิด ๑๙ ทั่วโลก มีแนวโน้มที่ดีขึ้น ทั้งจำนวนผู้ติดเชื้อใหม่ต่อวัน จำนวนผู้ที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล และจำนวนผู้ป่วยเสียชีวิตต่อวันลดลง[๒] ในประเทศไทยสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ระลอกแรกจังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดที่มีผู้ติดเชื้อสะสมมากเป็นอันดับสองรองจากกรุงเทพมหานคร[๓] ดังนั้น สาธารณสุขของจังหวัดภูเก็ตต้องรับมือกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด ๑๙ อย่างมากโดยเฉพาะวงการแพทย์ที่ต้องดูแลผู้ป่วยในโรงพยาบาลอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นจึงทำให้พยาบาลต้องเผชิญผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด ๑๙ อย่างหนัก

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ[๔] เปิดเผยว่าพยาบาลยังถือว่าเป็นวิชาชีพที่ขาดแคลน พยาบาลไม่เพียงพอต่อการบริการตามมาตรฐาน โดยเฉพาะพยาบาลที่มีทักษะวิชาชีพสูง ปัญหานี้ยังคงดำเนินอยู่จนถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะยิ่งในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ ที่การเฝ้าระวังและการรักษาผู้ป่วยจึงมีความสำคัญมาก และผลจากการขาดแคลนพยาบาลดังกล่าวส่งผลให้พยาบาลที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในปัจจุบันต้องรับภาระงานมากขึ้น อาจส่งผลให้เกิดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงานหรือขาดประสิทธิภาพในการดูแลผู้ป่วย ซึ่งเป็นงานที่มีความสำคัญต่อชีวิตของมนุษย์และสังคม จึงเป็นที่น่าสนใจที่ต้องศึกษาปัจจัยที่จะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพยาบาล โดยชนิศา หาญสมบุญ และกรเอก กาญจนาโภคิน[๕]

---

[๑] BBC NEWS ไทย, “**ไวรัสโคโรนา : ที่มา อาการ การรักษา และการป้องกันโรคโควิด-๑๙”,** [ออนไลน์], แหล่งที่มา : https://shorturl.asia/kfrtl, [๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๓].

[๒] สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล, “**อว.เผย โควิดทั่วโลกยังเป็นขาขึ้น ไทยยังรับมือได้ อัตราเสียชีวิตน้อย”,** [ออนไลน์], แหล่งที่มา : https://shorturl.asia/sy6E0, [๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๔].

[๓] กรมควบคุมโรค, “**รายงานสถานการณ์ โควิด-๑๙”,** [ออนไลน์], แหล่งที่มา : https://shorturl.asia/lKxhU, [๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๓].

[๔] สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, “**พยาบาลไทยน่าเห็นใจ เร่งปรับคุณภาพชีวิต”,** [ออนไลน์], แหล่งที่มา : https://shorturl.asia/YORtk, [๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๓].

[๕] ชนิศา หาญสมบุญ และกรเอก กาญจนาโภคิน, “การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรในการทางพิเศษแห่งประเทศไทย”, **วารสารศิลปการจัดการ,** ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-เมษายน ๒๕๖๓) : ๔๖-๕๘.

19. (274-289).indd 276 8/23/2022 2:29:02 PM

รัตนาภรณ์ ผิวนวล และดารณี พิมพ์ช่างทอง[๖] หนึ่ง กรงทอง เอมอร ตระกูลสัมพันธ์ และพรทิพย์ ชุ่มเมืองปัก[๗] อุมาพร ไชยจำเริญและคณะ[๘] ณิชา เกตุงาม และอัควรรณ์ แสงวิภาค[๙] ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่จะส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงาน พบว่า ลักษณะงาน คุณภาพชีวิตในการทำงาน และความผูกพันต่อองค์กร ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานในบริบทต่าง ๆ ซึ่งผู้วิจัยจะใช้เป็นแนวทางในการศึกษาครั้งนี้

การศึกษาเป็นการศึกษาปัจจัยลักษณะงาน ปัจจัยคุณภาพชีวิตในการทำงาน และปัจจัยความผูกพันต่อองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพยาบาลในโรงพยาบาลของรัฐ ในจังหวัดภูเก็ต ผลของการศึกษานี้จะสามารถใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงลักษณะงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อให้พยาบาลมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ และเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการบริหารทรัพยากรมนุษย์ให้เหมาะสม เพื่อสร้างแรงจูงใจและธำรงรักษาพยาบาลไว้ในโรงพยาบาลของรัฐต่อไป

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาปัจจัยลักษณะงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพยาบาลโรงพยาบาลของรัฐในจังหวัดภูเก็ต

๒. เพื่อศึกษาปัจจัยคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพยาบาลโรงพยาบาลของรัฐในจังหวัดภูเก็ต

๓. เพื่อศึกษาปัจจัยความผูกพันต่อองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพยาบาลโรงพยาบาลของรัฐในจังหวัดภูเก็ต

---

[๖] รัตนาภรณ์ ผิวนวล และดารณี พิมพ์ช่างทอง, “สภาพแวดล้อมและคุณภาพชีวิตในการทำงานที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของวิศวกรโยธาในเขตกรุงเทพมหานคร”, **วารสารวิจัยรำไพพรรณี**, ปีที่ ๑๔ ฉบับ ๑ (มกราคม-เมษายน ๒๕๖๓) : ๖๖-๗๗.

[๗] หนึ่ง กรงทอง เอมอร ตระกูลสัมพันธ์ และพรทิพย์ ชุ่มเมืองปัก, “ความผูกพันของพนักงานที่มีต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานขององค์กร ในภาคอุตสาหกรรมการผลิตยานยนต์ และชิ้นส่วน”, **วารสารบัณฑิตวิทยาลัยสวนดุสิต,** ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๑ (มกราคม - เมษายน ๒๕๖๓) : ๙๗-๑๑๒.

[๘] อุมาพร ไชยจำเริญและคณะ, “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ของพนักงาน บริษัท ซันร้อยแปด จำกัด สาขาบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา”, **วารสารวิจัยและนวัตกรรมสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร,** ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑ : (มกราคม - มิถุนายน ๒๕๖๑) : ๕๖-๖๕.

[๙] ณิชา เกตุงาม และ อัควรรณ์ แสงวิภาค, “**ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและความผูกพันต่อองค์การที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานปฏิบัติการอุตสาหกรรมเหล็กบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์”,** การประชุมวิชาการนำเสนอผลการวิจัยระดับชาติครั้งที่ ๓ [ออนไลน์], แหล่งที่มา : https://shorturl.asia/9K2xJ, [๑๐ มกราคม ๒๕๖๔].

19. (274-289).indd 277 8/23/2022 2:29:02 PM

วิธีการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยและตัวอย่าง

ประชากร คือ พยาบาลโรงพยาบาลของรัฐในจังหวัดภูเก็ต ทั้งหมด ๔ แห่ง จำนวน ๙๐๖ คน

ตัวอย่าง คือ พยาบาลโรงพยาบาลของรัฐในจังหวัดภูเก็ต จำนวน ๒๘๙ คน โดยใช้โปรแกรม G*Power กำหนดขนาดอิทธิพลขนาดกลางเท่ากับ ๐.๑๕ ระดับนัยสำคัญ ๐.๐๕ กำลังการทดสอบ ๐.๙๙๙๙๖๔ และมีตัวแปรอิสระ จำนวน ๓ ตัวแปร ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) คือ สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จาก ๔ โรงพยาบาล จากนั้นกำหนดตัวอย่างตามสัดส่วน (Proportion to Size) และสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับฉลาก (Lottery)

เครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด (Opened End) และปลายปิด (closed End) ประกอบด้วย ๖ ส่วน จำนวน ๑๑๑ ข้อ ใช้การประเมินค่าวัดระดับและการแปลผลคะแนน เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ๕ ระดับ[๑๐]

ผู้วิจัยพัฒนาเครื่องมือวิจัยโดยการหาความตรงเชิงเนื้อหา ด้วยเทคนิค IOC (Item Objective Congruence) จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๓ ท่าน และข้อคำถามทุกข้อมีค่าเฉลี่ยมากกว่า ๐.๕[๑๑] นอกจากนั้นผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ โดยการทดสอบ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา **ณ โรงพยาบาลรัฐบาลแห่งหนึ่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา** จำนวน ๓๙ ชุด โดยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบราค (Cronbach)[๑๒] อยู่ระหว่าง ๐.๘๕๑ ถึง ๐.๙๙๐

ดังนั้น แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจึงมีทั้งความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น จึงเป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์สามารถใช้เก็บข้อมูลจากตัวอย่างได้ในลำดับต่อไป

---

[๑๐] ธานินทร์ ศิลป์จารุ, **การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS,** พิมพ์ครั้งที่ ๑๓, (กรุงเทพมหานคร : บิสซิเนสอาร์แอนด์ดี, ๒๕๕๓), หน้า ๔๖.

[๑๑] สุวิมล ติรกานันท์, **ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ,** พิมพ์ครั้งที่ ๕, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๘), หน้า ๒๗๘.

[๑๒] กัลยา วานิชย์บัญชา, **การวิเคราะห์สถิติขั้นสูงด้วย SPSS for Windows**, พิมพ์ครั้งที่ ๘, (กรุงเทพมหานคร: ธรรมสาร, ๒๕๕๓), หน้า ๔๙.

19. (274-289).indd 278 8/23/2022 2:29:02 PM

สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติเชิงอนุมาน คือ วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการศึกษาและการวิจารณ์

สมมติฐานที่ ๑ คือ ปัจจัยลักษณะงานอย่างน้อย ๑ ตัวแปรส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพยาบาลโรงพยาบาลของรัฐในจังหวัดภูเก็ต

ตารางที่ ๑ แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยลักษณะงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพยาบาลโรงพยาบาลของรัฐในจังหวัดภูเก็ต

ปัจจัยลักษณะงาน	ประสิทธิภาพในภาพปฏิบัติงาน			t	p
	B	SE	β		
ค่าคงที่ (a)	๑.๒๑๒	๐.๒๕๖		๔.๗๓๒	๐.๐๐๐
ด้านความหลากหลายของทักษะ	๐.๐๙๖	๐.๐๔๘	๐.๐๘๙	๑.๖๕๙	๐.๐๙๘
ด้านเอกลักษณ์ของงาน	๐.๑๕๐	๐.๐๕๕	๐.๑๕๐	๒.๗๑๓	๐.๐๐๗**
ด้านความสำคัญของงาน	๐.๐๙๖	๐.๐๕๙	๐.๑๐๐	๑.๖๒๕	๐.๑๐๕
ด้านความเป็นอิสระในการทำงาน	-๐.๑๑๖	๐.๐๕๕	-๐.๑๒๓	-๒.๑๒๑	๐.๐๓๔*
ด้านผลสะท้อนของงาน	๐.๔๗๔	๐.๐๕๑	๐.๕๐๓	๙.๒๙๑	๐.๐๐๐**
Adjust R Square = ๐.๓๖๖ R Square = ๐.๓๗๗ R = ๐.๖๑๔ Durbin–Watson = ๑.๖๕๖					

*p < ๐.๐๕ ** p< ๐.๐๑

จากตารางที่ ๑ พบว่า ปัจจัยลักษณะ ได้แก่ (๑) ด้านเอกลักษณ์ของงาน และ (๒) ด้านผลสะท้อนของงานส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพยาบาลฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ ส่วนด้านความเป็นอิสระในการทำงานส่งผลเชิงลบต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพยาบาลฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ นอกจากนั้น ยังพบว่าปัจจัยลักษณะงานทั้ง ๓ ด้าน มีอำนาจการทำนายประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพยาบาลฯ ได้ร้อยละ ๓๗.๗๐ (R Square = ๐.๓๗๗)

ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของ ภารดา สวัสดิ์กรรณ และคณะ[๑๓] ที่ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท เอสซีจี แกรนด์ จำกัด พบว่า ปัจจัยการบริหารองค์กร ได้แก่ ด้านลักษณะงานที่ทำงาน และด้านอื่นๆ ส่งผลต่อประสิทธิภาพ

[๑๓] ภารดา สวัสดิ์กรรณและคณะ, “ปัจจัยการบริหารองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท เอสซีจี แกรนด์ จำกัด”, **วารสารรัฐประศาสนศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา**, ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๓ (กันยายน – ธันวาคม ๒๕๖๔) : ๑๖๘ – ๑๘๒.

ในการปฏิบัติงาน และสามารถทำนายประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานได้ร้อยละ ๗๙.๙๖ สอดคล้องกับการศึกษาของ ธัณย์สิตา รังสิวุฒิวงศ์[๑๔] ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรกลุ่มบริษัท ไทยรัฐ กรุ๊ป พบว่า ปัจจัยแรงจูงใจ พบว่า ด้านความรับผิดชอบ และด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรกลุ่มบริษัท ไทยรัฐ กรุ๊ป และสามารถอภิปรายเป็นรายด้านได้ ดังนี้

๑) ด้านผลสะท้อนของงานส่งผลต่อประสิทธิประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพยาบาลฯ มากที่สุด ทั้งนี้มีสาเหตุจาก การทำงานของพยาบาลได้ถูกกำหนดไว้ตามมาตรฐานการพยาบาล โดยพยาบาลสามารถตรวจสอบคุณภาพงานที่ปฏิบัติในเบื้องต้นได้ด้วยตนเอง โดยเปรียบเทียบกับมาตรฐานการพยาบาลที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน และสามารถนำผลการตรวจสอบคุณภาพนั้นไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการทำงานให้ดีขึ้นในการทำงานครั้งต่อไปทันที จึงทำให้การปฏิบัติงานของพยาบาลมีประสิทธิภาพในทุกสถานการณ์

๒) ด้านเอกลักษณ์ของงาน ส่งผลต่อประสิทธิประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพยาบาลฯ ทั้งนี้มีสาเหตุจาก พยาบาลตระหนัก และเห็นความสำคัญของหน้าที่ของตนที่มีต่อผู้ป่วยในการดูแลรักษาพยาบาลอย่างใกล้ชิด ทั้งในการทำงานประจำ และช่วงสถานการณ์โควิด ๑๙ ที่มีความเสี่ยงในการปฏิบัติหน้าที่สูงมากทำให้ต้องรับผิดชอบต่อหน้าที่อย่างเต็มที่ในทุก ๆ กระบวนการเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

๓) ด้านความเป็นอิสระในการทำงาน ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ในทิศทางลบ ทั้งนี้มีสาเหตุจาก ขั้นตอนการรักษาพยาบาลต่าง ๆ ได้ถูกกำหนดไว้ตามมาตรฐานการพยาบาล ดังนั้น การให้อิสระพยาบาลในการออกแบบขั้นตอนการทำงานต่าง ๆ เอง อาจส่งผลทำให้พยาบาลเกิดความไม่มั่นใจในการทำงาน เพราะอาจมีความเสี่ยงต่อความผิดพลาดในการักษาพยาบาล และอาจถูกฟ้องร้องดำเนินการคดีตามกฎหมายได้ จึงทำให้การให้ความเป็นอิสระในการทำงานแก่พยาบาลส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานในทิศทางลบ

๔) ด้านความหลากหลายของทักษะซึ่งไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพยาบาลของรัฐในจังหวัดภูเก็ต ทั้งนี้ เนื่องจาก ในการทำงานของพยาบาลมักถูกแบ่งออกเป็นแผนกงานต่าง ๆ เช่น แผนกฉุกเฉิน และอุบัติเหตุ แผนกผู้ป่วยนอก แผนกผู้ป่วยใน แผนกศัลยกรรม แผนกสูตินารีเวช และอื่น ๆ ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่จะมีความเฉพาะเจาะจง การมีความรู้ที่ทันสมัย และการมีทักษะที่หลากหลายจึงไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน แต่ทักษะเฉพาะงานที่เกิดจากประสบการณ์ทำงานจึงมีความจำเป็นและสำคัญมากกว่าต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพยาบาล ถึงแม้จะเป็นสถานการณ์ฉุกเฉินหรือสถานการณ์โควิด ๑๙

---

[๑๔] ธัณย์สิตา รังสิวุฒิวงศ์ และพัชร์หทัย จารุทวีผลนุกูล, **"ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรกลุ่มบริษัท ไทยรัฐ กรุ๊ป",** [ออนไลน์], แหล่งที่มา : https://shorturl.asia/E3Qbw, [๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๔].

19. (274-289).indd 280 8/23/2022 2:29:02 PM

๕) ด้านความสำคัญของงานไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพยาบาลของรัฐในจังหวัดภูเก็ต ทั้งนี้ เนื่องจาก ไม่ว่าในสถานการณ์ใดก็ตาม คนทั่วไปมีความเชื่อว่าการรักษาพยาบาลคือหน้าที่หลักของแพทย์ แพทย์จึงได้รับความน่าเชื่อถือและความยอมรับมากกว่าพยาบาลต่อการรักษาความเจ็บไข้ของผู้ป่วยมากกว่าพยาบาล พยาบาลจึงมองภาพรวมในเรื่องความสำคัญของงานของตนเองว่ามีสำคัญน้อย จึงไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน แม้กระทั่งในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด ๑๙ ก็ตาม

สมมติฐานที่ ๒ คือ ปัจจัยคุณภาพชีวิตในการทำงานอย่างน้อย ๑ ตัวแปรส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพยาบาลโรงพยาบาลของรัฐในจังหวัดภูเก็ต

ตารางที่ ๒ แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพยาบาลโรงพยาบาลของรัฐในจังหวัดภูเก็ต

ปัจจัยคุณภาพชีวิตในการทำงาน	ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน			t	p
	B	SE	β		
ค่าคงที่ (a)	๑.๑๑๐	๐.๑๙๔		๕.๗๓๔	๐.๐๐๐
ด้านผลตอบแทนที่เพียงพอและเป็นธรรม	-๐.๑๐๖	๐.๐๔๑	-๐.๑๔๓	-๒.๕๗๒	๐.๐๑๑*
ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานฯ	๐.๑๐๘	๐.๐๖๒	๐.๑๑๐	๑.๗๓๐	๐.๐๘๕
ด้านการพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคคล	๐.๐๒๓	๐.๐๖๕	๐.๐๒๓	๐.๓๕๒	๐.๗๒๕
ด้านความก้าวหน้าและมั่นคง	๐.๐๐๐	๐.๐๖๕	๐.๐๐๐	๐.๐๐๕	๐.๙๙๖
ด้านการมีส่วนร่วมและเป็นที่ยอมรับทางสังคม	๐.๓๓๐	๐.๐๗๔	๐.๓๓๘	๔.๔๗๕	๐.๐๐๐**
ด้านความเป็นธรรมในการปฏิบัติงาน	-๐.๐๒๓	๐.๐๘๔	-๐.๐๒๓	-๐.๒๗๕	๐.๗๘๓
ด้านความสมดุลในการทำงานและชีวิตส่วนตัว	๐.๑๗๔	๐.๐๔๘	๐.๒๐๕	๓.๖๑๓	๐.๐๐๐**
ด้านลักษณะงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม	๐.๒๔๐	๐.๐๖๒	๐.๒๗๑	๓.๘๕๓	๐.๐๐๐**

Adjust R Square = ๐.๔๗๖ R Square = ๐.๔๙๑ R = ๐.๗๐๑ Durbin–Watson= ๑.๘๗๑

*p < ๐.๐๕ ** p< ๐.๐๑

จากตารางที่ ๒ พบว่า ปัจจัยคุณภาพชีวิตในการทำงาน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมและเป็นที่ยอมรับทางสังคมด้านความสมดุลในการทำงานและชีวิตส่วนตัว และด้านงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพยาบาลฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ ส่วนด้านผลตอบแทนที่เพียงพอและเป็นธรรมส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพยาบาลฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ นอกจากนั้น ยังพบว่าปัจจัยคุณภาพชีวิตในการทำงานมีอำนาจการทำนายประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพยาบาลฯ ได้ร้อยละ ๔๙.๑๐ (R Square = ๐.๔๙๑)

ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของ กิตติศักดิ์ ทองหล้า และชิณโสณ์ วิสิฐนิธิกิจา[๑๕] ที่ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของข้าราชการและบุคลากรสังกัดสำนักการคลัง กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการทำงานอยู่ในระดับปานกลางทิศทางเดียวกัน คุณภาพชีวิตการทำงาน ด้านค่าตอบแทนที่ยุติธรรมเพียงพอ ด้านความก้าวหน้าและมั่นคงในการทำงาน ด้านสังคมสัมพันธ์ และด้านความอิสระจากงาน มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของข้าราชการและบุคลากรกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักการคลัง นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับการศึกษาของ โสรยา สุภาผล และคณะ[๑๖] ที่ได้ศึกษาปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงานและปัจจัยการทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของพยาบาลโรงพยาบาลแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษาพบว่า คุณภาพชีวิตในการทำงาน ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงานโรงพยาบาลแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี สอดคล้องกับการศึกษาของ สุดารัตน์ สุบิน[๑๗] ที่ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานกับประสิทธิภาพในการทำงานของข้าราชการในสังกัดกระทรวงอุตสาหกรรมผลการศึกษา พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานกับประสิทธิภาพในการทำงานของข้าราชการในสังกัดกระทรวงอุตสาหกรรมพบว่าในภาพรวม (R = ๐.๔๔๖) สอดคล้องกับการศึกษาของ รัตนภรณ์ ผิวนวล และดารณี พิมพ์ช่างทอง (๒๕๖๓)[๑๘] ที่ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมและคุณภาพชีวิตในการทำงานที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของวิศวกรโยธาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า คุณภาพชีวิตในการทำงานมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่า R = ๐.๔๒๑ และสามารถอภิปรายเป็นรายด้านได้ ดังนี้

๑) ด้านผลตอบแทนที่เพียงพอและเป็นธรรม ส่งผลต่อประสิทธิประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพยาบาลฯ ในทิศทางลบ ทั้งนี้มีสาเหตุจาก พยาบาลได้รับค่าตอบแทนตามคุณวุฒิที่ได้รับ และได้ค่าตอบแทนอื่น ๆ จากการขึ้นเวร หรือจากงานพิเศษอื่น ๆ ในวิชาชีพ ตลอดจนได้รับสวัสดิการที่เหมาะสมเนื่องจาก

---

[๑๕] กิตติศักดิ์ ทองหล้า และชิณโสณ์ วิสิฐนิธิกิจา, “คุณภาพชีวิตการทำงานที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของข้าราชการและบุคาลากรสังกัดสำนักการคลัง กรุงเทพมหานคร”, **วารสารวิจัยรำไพพรรณี**, ปีที่ ๑๕ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม - สิงหาคม ๒๕๖๔) : ๑๑๘-๑๒๘.

[๑๖] โสรยา สุภาผลและคณะ, “ปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงานและปัจจัยการทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของพยาบาลโรงพยาบาลแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี”, **วารสารมจรสังคมศาสตร์ปริทรรศน์**, ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๒ (เมษายน – มิถุนายน ๒๕๖๔) : ๒๑๑-๒๒๕

[๑๗] สุดารัตน์ สุบิน, “คุณภาพชีวิตการทำงานกับประสิทธิภาพในการทำงานของข้าราชการในสังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม”**,** LAWARATH SOCIALE – JOURNAL , ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๓ (กันยายน-ธันวาคม ๒๕๖๓) : ๗๗-๘๘.

[๑๘] รัตนาภรณ์ ผิวนวล และดารณี พิมพ์ช่างทอง, “สภาพแวดล้อมและคุณภาพชีวิตในการทำงานที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของวิศวกรโยธาในเขตกรุงเทพมหานคร”, **วารสารวิจัยรำไพพรรณี,** ปีที่ ๑๔ ฉบับ ๑ (มกราคม - เมษายน ๒๕๖๓) : ๖๖-๗๗.

สังกัดอยู่ในโรงพยาบาลของรัฐ ซึ่งได้กำหนดสวัสดิการเอาไว้ตายตัว และพยาบาลทราบค่าตอบแทนและสวัสดิการอื่นๆ ล่วงหน้าที่จะได้รับจากการทำงานล่วงหน้า จึงเกิดการยอมรับ และมีความพึงพอใจกับค่าตอบแทนที่ได้รับ ค่าตอบในปัจจุบันจึงไม่แรงจูงใจที่ทำให้พยาบาลทำงานอย่างเต็มที่ ยิ่งในสถานการณ์โควิด ๑๙ ที่พยาบาลต้องทำงานหนัก และต้องการเวลาพักผ่อน ค่าตอบแทนอาจไม่สามารถทำให้พยาบาลทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

๒) ด้านการมีส่วนร่วมและเป็นที่ยอมรับทางสังคม ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพยาบาลฯ ทั้งนี้มีสาเหตุจาก การทำงานของพยาบาล จะมีการแยกแผนกงานกันอย่างชัดเจน แต่ต้องมีการประสานกับระหว่างแผนกเพื่อส่งต่อข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องระหว่างกันอยู่เสมอ ทำให้พยาบาลคามสัมพันธ์ที่มีต่อเพื่อนร่วมงาน กับหัวหน้างานที่ต้องมีการรายงาน ปรึกษาหารือ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้สามารถทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

๓) ด้านความสมดุลในการทำงานและชีวิตส่วนตัวส่งผลต่อประสิทธิประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพยาบาลฯ ทั้งนี้มีสาเหตุจากสถานการณ์โควิด ๑๙ ทำให้พยาบาลต้องมีการปรับเวลาในการทำงานเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ สภาพยาบาลได้กำหนดชั่วโมงการทำงานของพยาบาลเพื่อความปลอดภัยของผู้ป่วย โดยกำหนดการทำงานต่อเนื่องยาวนานไม่เกิน ๑๒ ชั่วโมง นอกจากนี้ การจัดตารางการปฏิบัติงาน ไม่ควรเกิน ๔๘ ชั่วโมงใน ๑ สัปดาห์ รวมเวลาทำงานแบบ On Call และในกรณีจำเป็นที่ต้องมีการทำงานเกินกว่าชั่วโมงที่กำหนด จะต้องมีแนวปฏิบัติที่ชัดเจนในการสนับสนุนให้พยาบาลมีเวลาพักผ่อนอย่างเพียงพอ และจัดให้มีเวลาพักระหว่างการปฏิบัติงานในแต่ละเวรอย่างเหมาะสม การกำหนดตารางเวรและการบริหารเวลาจึงมีความสำคัญต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลและส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของพยาบาล

๔) ด้านงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ส่งผลต่อประสิทธิประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพยาบาลฯ ทั้งนี้มีสาเหตุจาก การประกอบวิชาชีพพยาบาลถือว่าเป็นอาชีพที่ได้รับการยอมรับจากสังคมในระดับหนึ่งในเรื่องการรักษาพยาบาล ถึงแม้จะจะได้รับการยอมรับน้อยกว่าแพทย์ แต่คนที่ประกอบอาชีพพยาบาลก็ยังมีความภาคภูมิใจในอาชีพเพราะเป็นอาชีพที่มีประโยชน์ต่อสังคม โดยเฉพาะในสถาการณ์ฉุกเฉิน รวมถึงสถานการณ์โควิด ๑๙ ที่มีคนเจ็บป่วยเป็นจำนวนมาก และเป็นอาชีพที่มีความเสี่ยงที่ต้องดูแลผู้ป่วยอย่างใกล้ชิด ความภาคภูมิใจในอาชีพพยาบาลที่มีต่อสังคม จึงเป็นแรงผลักดันทำให้พยาบาลสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕) ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพยาบาลของรัฐในจังหวัดภูเก็ต ทั้งนี้ เนื่องจาก สภาพการทำงานในโรงพยาบาลเป็นสภาพแวดล้อมในการทำงานที่มีความเสี่ยงสูง เนื่องจากต้องรองรับผู้ป่วยหลายโรค ต้องสัมผัสใกล้ชิดกับผู้ป่วยจำนวนมาก เพราะโรงพยาบาลของรัฐ โดยเฉพาะในสถานการณ์โควิด ๑๙ ที่มีความเสี่ยงสูงมากกว่า

19. (274-289).indd 283 8/23/2022 2:29:02 PM

สถานการณ์ปกติ แต่โรงพยาบาลก็ได้มีการกำหนดกฎระเบียบในการทำงานเพื่อป้องกันอุบัติเหตุไว้อย่างดีเช่นกัน จึงทำให้สภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัย ไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

๖) ด้านการพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคคล ไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพยาบาลของรัฐในจังหวัดภูเก็ต ทั้งนี้ เนื่องจาก พยาบาลได้เรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ ๆ จากทำงานประจำและได้คำแนะนำจากแพทย์ผู้มีความรู้ความสามารถเฉพาะทางอยู่เสมอ โดยอาจจะไม่ต้องได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถด้วยวิธีการอื่น ๆ ดังนั้นจึงทำให้การพัฒนาความรู้ความสามารถไม่ส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

๗) ด้านความก้าวหน้าและมั่นคง ไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพยาบาลของรัฐในจังหวัดภูเก็ต ทั้งนี้ เนื่องจาก พยาบาลโรงพยาบาลของรัฐมีอัตราความก้าวหน้าที่คงที่ตามระดับอายุและอายุงาน ซึ่งมีความก้าวหน้าและมั่นคงด้วยระบบการบริหารจัดการแบบองค์กรภาครัฐ ดั้งนั้น ความก้าวหน้าและความมั่นคงจึงไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพยาบาล

๘) ด้านความเป็นธรรมในการปฏิบัติงานไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพยาบาลของรัฐในจังหวัดภูเก็ต ทั้งนี้ เนื่องจาก พยาบาลเป็นอาชีพที่มีมาตรฐานการทำงานสูง จึงได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานในหน้าที่ที่มีความเฉพาะ มีความยืดหยุ่นน้อย จึงทำให้พยาบาลรู้สึกว่าได้รับมอบหมายงานตามขอบเขตที่ตนเองรับผิดชอบเท่านั้น และเพื่อนร่วมงานก็เคารพสิทธิส่วนบุคคลในการทำงานของกัน จึงไม่ส่งผลการปฏิบัติงานของพยาบาล

สมมติฐานที่ ๓ คือ ปัจจัยความผูกพันต่อองค์กรอย่างน้อย ๑ ตัวแปส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพยาบาลโรงพยาบาลของรัฐในจังหวัดภูเก็ต

ตารางที่ ๓ แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยความผูกพันต่อองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพยาบาลโรงพยาบาลของรัฐในจังหวัดภูเก็ต

ปัจจัยความผูกพันต่อองค์กร	ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน			t	p
	B	SE	β		
ค่าคงที่ (a)	๑.๓๘๙	๐.๑๕๑		๙.๒๑๗	๐.๐๐๐
ด้านความรู้สึก	๐.๓๖๕	๐.๐๕๑	๐.๔๔๘	๗.๗๗๔	๐.๐๐๐**
ด้านความต่อเนื่อง	๐.๐๖๑	๐.๐๕๐	๐.๐๗๗	๑.๒๑๙	๐.๒๒๔
ด้านบรรทัดฐาน	๐.๑๙๖	๐.๐๕๐	๐.๒๙๖	๓.๙๔๗	๐.๐๐๐**
Adjust R Square = ๐.๕๑๑ R Square = ๐.๕๑๖ R = ๐.๗๑๘ Durbin–Watson = ๑.๖๒๘					

*p < ๐.๐๕ ** p< ๐.๐๑

จากตารางที่ ๓ ผลการวิเคราะห์พบว่า ปัจจัยความผูกพันต่อองค์กร ได้แก่ ด้านความรู้สึกและด้านบรรทัดฐานส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพยาบาลฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ นอกจากนั้น ยังพบว่าปัจจัยความผูกพันต่อองค์กรมีอำนาจการทำนายประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพยาบาลฯ ได้ประมาณร้อยละ ๕๑.๖๐ (R Square = ๐.๕๑๖)

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ ๒ สอดคล้องกับการศึกษาของ ธนัญกรณ์ ทองเลิศ[๑๙] ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม พบว่า บรรยากาศ/สภาพแวดล้อมและความผูกพันขององค์กร ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ ณิชา เกตุงาม[๒๐] ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำแบบการเปลี่ยนแปลงและความผูกพันต่อองค์การที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานปฏิบัติการอุตสาหกรรมเหล็กบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ความผูกพันต่อองค์การ มีอิทธิพลในเชิงบวกต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับการศึกษาของ วริศนันท์ เอกบุญรอด[๒๑] ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำวัฒนธรรมองค์กรความผูกพันต่อองค์กรและคุณลักษณะผู้ปฏิบัติงาน ที่มีผลต่อประสิทธิภาพขององค์กรในนิคมอุตสาหกรรมอัญธานี พบว่า ภาวะผู้นำมีอิทธิพลทางตรงเป็นบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน ต่อคุณลักษณะของผู้ที่ปฏิบัติงาน และต่อความผูกพันต่อองค์กร ภาวะผู้นำมีอิทธิพลทางอ้อมเป็นบวก ต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน โดยส่งผ่านความผูกพันต่อองค์กรคุณลักษณะของผู้ปฏิบัติงาน และวัฒนธรรมองค์กร คุณลักษณะของผู้ปฏิบัติงานมีอิทธิพลทางตรงเป็นบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน วัฒนธรรมองค์กรมีอิทธิพลทางตรงเป็นบวกต่อคุณลักษณะของผู้ที่ปฏิบัติงานวัฒนธรรมองค์กรมีอิทธิพลทางตรงเป็นลบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน อย่างไรก็ตาม วัฒนธรรมองค์กรมีอิทธิพลทางอ้อมเป็นบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน โดยส่งผ่านคุณลักษณะของผู้ปฏิบัติงาน และความผูกพันต่อองค์กรมีอิทธิพลทางตรงเป็นบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และสามารถอภิปรายเป็นรายด้านได้ ดังนี้

---

[๑๙] ธนัญกรณ์ ทองเลิศ, “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม”, **วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร,** ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๖๒) : ๙๒-๑๐๒.

[๒๐] ณิชา เกตุงาม และอัควรรณ์ แสงวิภาค, “**ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและความผูกพันต่อองค์การที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานปฏิบัติการอุตสาหกรรมเหล็กบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์”,** การประชุมวิชาการนำเสนอผลการวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ ๓, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : https://shorturl.asia/9K2xJ, [๑๐ มกราคม ๒๕๖๔].

[๒๑] วริศนันท์ เอกบุญรอด, “ภาวะผู้นำวัฒนธรรมองค์กร ความผูกพันต่อองค์กร และคุณลักษณะผู้ปฏิบัติงานที่มีผลต่อประสิทธิภาพขององค์กรในนิคมอุตสาหกรรมอัญธานี”, **วารสารการบริหารท้องถิ่น สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยบูรพา,** ปีที่ ๑๑ ฉบับที่ ๑ (มกราคม – มีนาคม ๒๕๖๑) : ๗๘-๙๔.

19. (274-289).indd 285 8/23/2022 2:29:03 PM

๑) ด้านความรู้สึก ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพยาบาลฯ ทั้งนี้มีสาเหตุจาก พยาบาลวิชาชีพเฉพาะ ที่ได้รับการปลูกฝังให้มีความศรัทธาในอาชีพที่สามารถสร้างประโยชน์ต่อผู้อื่น ต่อสังคม และคนที่จะประกอบอาชีพนี้ต้องเสียสละอุทิศตนเพื่อผู้อื่น ดั้งนั้น ผู้ประกอบอาชีพพยาบาลจะมีความศรัทธาในอาชีพและส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานเป็นอย่างดี เพราะทำงานด้วยหัวใจ

๒) ด้านบรรทัดฐาน ส่งผลต่อประสิทธิประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพยาบาลฯ ทั้งนี้มีสาเหตุจากพยาบาลเป็นผู้ยึดถือผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นบรรทัดฐานในการทำงาน เป็นอาชีพที่มีความเสียสละทำงานเพื่อความสุขของประชาชนและเพื่อความก้าวหน้าขององค์กรเป็นสำคัญ มีความจงรักภักดีต่อองค์กรจึงทุ่มเททำงานอย่างเต็มความสามารถในทุกสถานการณ์

๓) ส่วนด้านความต่อเนื่อง ไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพยาบาลของรัฐในจังหวัดภูเก็ต ทั้งนี้ เนื่องจาก พยาบาลในช่วงอายุ ๒๕-๔๐ ปี จะไม่ยึดติดกับความมั่นคงในอาชีพ เพราะมีแนวโน้มจะย้ายไปยังองค์กรอื่นที่ให้ค่าตอบแทนสูง จึงไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพและจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด ๑๙ ความเหนื่อยหน่ายที่เกิดจากการทำงานก็ยิ่งมีมากขึ้น ดังนั้น การทำสัญญาจ้างระยะยาว อาจจะไม่สามารถจูงใจพยาบาลให้ทำงานให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในสถาณการณ์ไม่ปกติต่าง ๆ

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยลักษณะงาน ปัจจัยคุณภาพชีวิตในการทำงาน และปัจจัยความผูกพันต่อองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพยาบาลโรงพยาบาลของรัฐในจังหวัดภูเก็ตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ และผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ จำแนกเป็นรายด้านตามตัวแปรอิสระ ได้ดังนี้

๑) ปัจจัยลักษณะงาน โรงพยาบาลของรัฐควรมีเครื่องมือที่มีคุณภาพในการตรวจสอบคุณภาพงานของพยาบาลเพื่อให้พยาบาลนำผลการตรวจสอบการทำงานไปปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น และมีการรายงานผลระบบการตรวจสอบประสิทธิภาพการทำงานในภาพรวมขององค์กรอย่างสม่ำเสมอ

๒) ปัจจัยคุณภาพชีวิตในการทำงาน โรงพยาบาลควรมีโครงการที่จัดกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์ในหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน หัวหน้างาน โดยเน้นการมีส่วนร่วม รวมถึงการจัดโครงการที่บำเพ็ญประโยชน์ให้กับสังคม ร่วมมือ ประสานงานกับหน่วยงานอื่นเพื่อช่วยเหลือสังคมในด้านต่าง ๆ และสนับสนุนให้พยาบาลเข้าร่วมในการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมร่วมกับองค์กรอยู่เสมอ

๓) ปัจจัยความผูกพันต่อองค์กร มหาวิทยาลัยและโรงพยาบาลต้องปลูกฝังความศรัทธาในวิชาชีพกับนักศึกษาพยาบาลและพยาบาลวิชาชีพ เช่น ให้นักศึกษาพยาบาลได้รับการสังเกตหรือการฝึกตั้งแต่

19. (274-289).indd 286 8/23/2022 2:29:03 PM

ชั้นปีที่ ๑ กิจกรรมนักศึกษาพยาบาลค่ายอาสาในพื้นที่ต่างๆ นอกจากนี้ ระบบการคัดเลือกที่คัดเลือกพยาบาลวิชาชีพที่มีคุณภาพและการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลต้องปรับปรุงเสมอ เพื่อให้สอดคล้องตามตัวชี้วัดตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพพยาบาล

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

๑) ควรศึกษาตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพยาบาลโรงพยาบาลของรัฐ เช่น วัฒนธรรมองค์กร การจัดการการเปลี่ยนแปลง บรรยากาศองค์กร เป็นต้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติให้สูงขึ้น

๒) ควรศึกษาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติของพยาบาลโดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่เป็นประโยชน์ในการจัดทำแนวทางกำหนดเป็นนโยบายการบริหารบุคคลแก่พยาบาลต่อไป

บรรณานุกรม

กัลยา วานิชย์บัญชา. **การวิเคราะห์สถิติขั้นสูงด้วย SPSS for Windows**. พิมพ์ครั้งที่ ๘. กรุงเทพมหานคร: ธรรมสาร, ๒๕๕๓.

กิตติศักดิ์ ทองหล้า และชิณโสณ์ วิสิฐนิธิกิจา. “คุณภาพชีวิตการทำงานที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของข้าราชการและบุคลากรสังกัดสำนักการคลัง กรุงเทพมหานคร”**. วารสารวิจัยรำไพพรรณี**. ปีที่ ๑๕ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม - สิงหาคม ๒๕๖๔) : ๑๑๘-๑๒๘.

ชนิศา หาญสมบุญ และกรเอก กาญจนาโภคิน. “การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรในการทางพิเศษแห่งประเทศไทย”. **วารสารศิลปการจัดการ.** ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-เมษายน ๒๕๖๓) : ๔๖-๕๘.

ธานินทร์ ศิลป์จารุ. **การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS.** พิมพ์ครั้งที่ ๑๓. กรุงเทพมหานคร : บิสซิเนสอาร์แอนด์ดี, ๒๕๕๕.

ธนัญกรณ์ ทองเลิศ. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม”. **วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.** ปีที่๑๐ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๖๒) : ๙๒-๑๐๒.

ภารดา สวัสดิ์กรรณและคณะ. “ปัจจัยการบริหารองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท เอสซีจี แกรนด์ จำกัด”. **วารสารรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา**. ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๓ (กันยายน – ธันวาคม ๒๕๖๔) : ๑๖๘ – ๑๘๒.

รัตนาภรณ์ ผิวนวล และดารณี พิมพ์ช่างทอง. “สภาพแวดล้อมและคุณภาพชีวิตในการทำงานที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของวิศวกรโยธาในเขตกรุงเทพมหานคร”. **วารสารวิจัยรำไพพรรณี.** ปีที่ ๑๔ ฉบับ ๑ (มกราคม - เมษายน ๒๕๖๓) : ๖๖-๗๗.

วริศนันท์ เอกบุญรอด. “ภาวะผู้นำวัฒนธรรมองค์กร ความผูกพันต่อองค์กร และคุณลักษณะผู้ปฏิบัติงานที่มีผลต่อประสิทธิภาพขององค์กรในนิคมอุตสาหกรรมอัญธานี”. **วารสารการบริหารท้องถิ่น สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยบูรพา.** ปีที่ ๑๑ ฉบับที่ ๑ (มกราคม – มีนาคม ๒๕๖๑) : ๗๘-๙๔.

สุดารัตน์ สุบิน. “คุณภาพชีวิตการทำงานกับประสิทธิภาพในการทำงานของข้าราชการในสังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม”. LAWARATH SOCIALE – JOURNAL. ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๓ (กันยายน-ธันวาคม ๒๕๖๓) : ๗๗-๘๘.

สุวิมล ติรกานันท์. **ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ : แนวทางสู่การปฏิบัติ.** พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๘.

โสรยา สุภาผลและคณะ. “ปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงานและปัจจัยการทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของพยาบาลโรงพยาบาลแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี”. **วารสารมจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์.** ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๒ (เมษายน-มิถุนายน ๒๕๖๔) : ๒๑๑-๒๒๕.

หนึ่ง กรงทอง เอมอร ตระกูลสัมพันธ์ และพรทิพย์ ชุ่มเมืองปัก. “ความผูกพันของพนักงานที่มีต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานขององค์กร ในภาคอุตสาหกรรมการผลิตยานยนต์และชิ้นส่วน”, **วารสารบัณฑิตวิทยาลัยสวนดุสิต.** ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๑ (มกราคม - เมษายน ๒๕๖๓) : ๙๗-๑๑๒.

อุมาพร ไชยจำเริญและคณะ. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ของพนักงาน บริษัท ซันร้อยแปด จำกัด สาขาบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา”. **วารสารวิจัยและนวัตกรรมสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร.** ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑ (มกราคม - มิถุนายน ๒๕๖๑) : ๕๖-๖๕.

กรมควบคุมโรค. **“รายงานสถานการณ์ โควิด-๑๙”.** [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : https://shorturl.asia/lKxhU. [๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๓].

ณิชา เกตุงาม และ อัควรรณ์ แสงวิภาค. **“ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและความผูกพันต่อองค์การที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานปฏิบัติการอุตสาหกรรมเหล็กบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์”.** การประชุมวิชาการนำเสนอผลการวิจัยระดับชาติครั้งที่ ๓ [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : https://shorturl.asia/9K2xJ. [๑๐ มกราคม ๒๕๖๔].

ธัณย์สิตา รังสิวุฒิวงศ์ และพัชร์หทัย จารุทวีผลนุกูล. **“ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของ บุคลากรกลุ่มบริษัท ไทยรัฐ กรุ๊ป”.** [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : https://shorturl.asia/E3Qbw. [๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๔].

19. (274-289).indd 288 8/23/2022 2:29:03 PM

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. **“พยาบาลไทยน่าเห็นใจ เร่งปรับคุณภาพชีวิต”.** [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : https://shorturl.asia/YORtk. [๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๓].

สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล. **“อว.เผย โควิดทั่วโลกยังเป็นขาขึ้น ไทยยังรับมือได้ อัตราเสียชีวิตน้อย”.** [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : https://shorturl.asia/sy6E0. [๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๔].

BBC NEWS ไทย. **“ไวรัสโคโรนา: ที่มา อาการ การรักษา และการป้องกันโรคโควิด-๑๙”.** [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : https://shorturl.asia/kfrtl. [๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๓].

19. (274-289).indd 289 8/23/2022 2:29:03 PM